

Riktlinjer för handläggning av ärenden för personer med psykisk funktionsnedsättning

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare	Styrdokumentnummer
SN 2022/0188	2023-01-09	Socialnämnden	Avdelningschef vuxenavdelningen	DK 2023:1

Dokumentets syfte

Riktlinjer är en politiskt beslutad vägledning som anger ramarna för handlingsutrymmet gällande det specifika området som riktlinjerna avser.

Dokumentet gäller för

Riktlinjer ”Riktlinjer för handläggning av ärenden för personer med psykisk funktionsnedsättning” gäller för personer med psykisk funktionsnedsättning från 18 år och uppåt i Danderyds kommun.

Innehåll

Inledning	3
Målgrupp och centrala begrepp	3
Insatser	4
Sysselsättning	4
Bostad med särskild service	4
Övriga insatser	5
Våld i nära relationer	5
Samverkan	5
Lokalt samråd och samverkansöverenskommelse	5
Lokal samverkansgrupp	5
Övrigt stöd	6
Träfflokal	6
Personligt ombud	6

Inledning

Handläggning inom socialpsykiatri styrs av Socialtjänstlagen (2001:453), SoL och Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Inom området finns föreskrifter, allmänna råd och nationella riktlinjer¹ från Socialstyrelsen samt annan gällande lagstiftning, rättspraxis samt kommunens mål. Inom området finns den av Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms läns gemensamt framtagna överenskommelse om samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom/ funktionsnedsättning mellan kommunerna och landstinget i Stockholms län (2012).

Socialekreterarna har tillgång till rutiner som ger detaljerad beskrivning av arbetsgången i olika ärendeprocesser. Stöd och information med juridisk kompetens inom området finns på juridisk databas.

I kommunens delegationsordning beskrivs vem som är beslutsdelegat i de olika myndighetsbesluten.

Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande följas upp, utvecklas och säkerställas.

Målgrupp och centrala begrepp

I Danderyds kommun handläggs personer med psykisk funktionsnedsättning från åldern 18 år och uppåt inom socialpsykiatrin. Personer som tillhör personkrets 3 utifrån lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) LSS ingår också i målgruppen.

Vid definition av målgruppen, utöver de som omfattas av personkrets 3, är det viktigt att utgå från det stödbehov den enskilde individen har.

Definition och avgränsning av målgruppen bygger på definition av begreppet psykiskt funktionshinder från Nationell psykiatrisamordning.²

Kriterier för att en person ska ingå i målgruppen är att:

- Personen har väsentliga svårigheter med att utföra aktiviteter inom viktiga livsområden, exempelvis att klara sig själv i det dagliga livet och bristande delaktighet i arbetslivet, i sociala relationer, i fritids- och kulturaktiviteter, i utbildning och i demokratiska processer. Dessa svårigheter ska ha funnits eller kan antas komma att bestå under en

¹ Nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd, 2010.

² (S 2003:09)

längre tid (årslång eller förutsedd årslång aktivitetsbegränsning).

- Svårigheterna ska vara konsekvens av psykiskt sjukdomstillstånd.

Majoriteten av de psykiska sjukdomstillstånd som finns kan ge psykiska funktionsnedsättningar. Individens tillstånd ska kunna uppfylla diagnoskriterierna för psykiska sjukdomstillstånd för att tillhöra målgruppen för socialpsykiatri. Hit hör psykosjukdomar, personlighetssyndrom, affektiva sjukdomar och ångesttillstånd. I målgruppen ingår personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i form av ADHD och ADD. I undantagsfall kan insatser via socialpsykiatri bli aktuella efter individuell bedömning, trots avsaknad av dokumenterad psykiatrisk diagnos/ funktionsnedsättning.

Psykiska sjukdomstillstånd som per definition är av övergående natur, exempelvis akut stressyndrom, ingår inte i målgruppen. Störningar i den psykiska utvecklingen liksom traditionellt organiskt relaterade sjukdomar däribland autismspektrumtillstånd, demenssjukdomar och drogberoende/missbruk ingår inte heller.

Insatser

Enligt 5 kap 7 § Socialtjänstlagen skall socialnämnden verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring få möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialnämnden skall medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Kommunen skall inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter som avses i första stycket behöver ett sådant boende.

Sysselsättning

Det finns ingen sysselsättningsverksamhet för målgruppen i kommunen. Kommunen köper externa sysselsättningsplatser inom Stockholms län.

Bostad med särskild service

I kommunen finns två boenden med särskild service för personer med psykisk funktionsnedsättning, med sex platser på vardera boende. För att beviljas en plats krävs behov av omfattande stöd, under större delen av dygnet. Boendestöd erbjuds i boende med särskild service samt ordinärt boende.

För de personer som klarar av att flytta vidare till ett mer självständigt boende kan kommunen erbjuda boende i satellitlägenhet. Det innebär ett boende i en andrahandslägenhet som är ansluten till kommunens grupp-

bostäder, där det finns tillgång till personal och social samvaro. Boende i satellitlägenhet kan ses som en mellanform mellan ett helt självständigt boende och ett boende i en gruppboestad.

Övriga insatser

Övriga insatser som kan beviljas är social kontaktperson och turbunda resor till och från sysselsättning. Vid ett tillfälligt ökat stöd- eller omvårdnadsbehov kan även insats i form av HVB/ stödboende/ korttidsboende beviljas.

Våld i nära relationer

I utredning efter inkommen ansökan ställs manualbaserade frågor om våld i nära relation för att upptäcka eventuell våldsutsatthet eller våldsutövande. Framkommer uppgifter om våld i nära relation ska sökande få information om vilket stöd som finns att få. Vid indikation på våld ska handläggare för våld i nära relation konsulteras och finns det barn i familjen informeras familjeavdelningen.

Samverkan

Lokalt samråd och samverkansöverenskommelse

I kommunen finns ett lokalt samråd med tillhörande samverkansöverenskommelse som en del av en regional samverkanstruktur i Stockholms län. Företrädare från Socialförvaltningen, Beroendecentrum Stockholm, Psykiatri Nordväst, Prima Barn- och Vuxenpsykiatri AB, Arbetsförmedlingen Södra Roslagen, Försäkringskassan, Frivården Sollentuna och Primärvården träffas fyra gånger per år. Parterna beslutar om gemensamma åtaganden, målsättningar, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Syftet är att personer med psykisk funktionsnedsättning och/eller missbruk/beroende ska kunna delta i samhällslivet på samma villkor som andra. Vård och insatser ska bidra till att den enskilde bevarar och/eller förbättrar sin hälsa samt sina funktioner inom livsområden som boende, arbete och mellanmänskliga relationer.

Målet är att den enskildes behov tillgodoses genom att vård och insatser är samordnade mellan parterna. Den enskilde ska inte riskera att hamna mellan parternas ansvarsområden och därför bli utan den hjälp som denne behöver.

Lokal samverkansgrupp

Två gånger per år träffas representanter från vuxenpsykiatri, socialförvaltningen, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH), Schizofreniförbundet (IFS), Svenska Kyrkan och det Personliga ombudet.

Syftet är att föra ut och ta emot övergripande information och frågor rörande samverkan.

Gemensam ärendedragning

Socialförvaltningen har regelbundna gemensam ärendedragning med möjlighet att samverka förvaltningsövergripande i ärenden aktuella på flera verksamheter inom socialförvaltningen.

Övrigt stöd

Träfflokal

Kommunen har en öppen träfflokalsverksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning bemannad av socialförvaltningen. Deltagande i verksamhetens aktiviteter kräver inget biståndsbeslut. Genom träfflokals verksamhet finns möjlighet att bryta ensamhet och isolering genom en meningsfull vardag både när det gäller social gemenskap, aktiviteter och fritidssysselsättning. Deltagarna erbjuds att vara med och utforma verksamheten.

Personligt ombud

I Danderyd finns ett personligt ombud som sitter i kommunens lokaler. Verksamheten är en serviceinsats som inte kräver bistånd och är frikopplad från kommunens myndighetsutövning. En upphandlad verksamhet i samarbete med andra kommuner.

Personligt ombud ska på uppdrag av och tillsammans med den enskilde identifiera och formulera dennes behov av vård, stöd och service.

Tillsammans med den enskilde se till att olika huvudmäns insatser planeras, samordnas och genomförs. Bistå och, om fullmakt finns, företräda den enskilde i kontakter med olika myndigheter etc. Se till att den enskilde får vård, stöd och service utifrån egna önskemål, behov och lagliga rättigheter.